

ترجمه و برداشتی

از

قرآن مجید

جزوه چهاردهم

ترجمه و برداشت از: استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ الصَّلَاةُ

وَ السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِيَّما عَلَىٰ

بَشِّيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحِ الْعَالَمِينَ لِتُرَابِ مَقْدَمِهِ الْفِداءِ

«پیشگفتار»

این جزوی با موضوع بندی مسئله «تزرکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه‌ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه‌ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزرکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزرکیه نفس است در این جزوی آورده شده است.

ضممناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می‌نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبیر بیشتری در قرآن و توجه دوستان به سخنان حضرت حق جل و علا یادآوری شده است.

تا انشاء الله سالکین الى الله با تأمل زیادتی موفق به قرائت قرآن گردند. و ضمنناً آیاتی که در این جزوی قرائت می‌شود جایجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

يعنى اگر شما بخواهید آیاتی که مربوط به تزرکیه نفس است را پشت سرهم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوی آورده شده است و بعدها سائر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه‌ای آورده خواهد شد انشاء الله.

به امید موقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیه ۱۳۷ از سوره انعام

وَكَذٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شَرٌ كَآءِنُوهُمْ لِيُرْدُوهُمْ
وَلِيُلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِيَنَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ (۱۳۷)

ترجمه آیه ۱۳۷

و همین گونه بتهای آنها برای بیشتر مشرکین، کشن فرزندانشان را در نظرشان جلوه دادند تا آنکه آنها را به هلاکت اندختند و دینشان را بر آنها مشتبه ساختند و اگر خدا می خواست، چنین نمی کردند. بنابراین آنها و تهمتها یشان را به حال خود واگذار. (۱۳۷)

برداشت از آیه ۱۳۷ (عادت به رسومات)

بشر در اثر ترکیه نفس نکردن و به رسومات و عادتها عمل کردن به جایی می رسد که فرزند کشن برای او کاری عادی می شود و آنها را به جایی می رساند که دین و روشنان را برایشان مشتبه می کند و خدا آنها را به حال خود و امی گذارد.

آیه ۱۴۰ از سوره انعام

قَدْ حَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ حَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمْ
اللّٰهُ أَفْتَرَأَ عَلَى اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (۱۴۰)

ترجمه آیه ۱۴۰

کسانی که فرزندان خود را از روی جهل و دیوانگی کشتند، ضرر کردند و آنجه را خدا به آنها روزی داده بود، بر خود حرام کردند، در حالی که بر خدا افترا بستند. آنها حتماً گمراه شدند و هدایت نیافتدند. (۱۴۰)

برداشت از آیه ۱۴۰ (گمراهی کامل)

کسانی که به رسومات پاییندند و تزکیه نفس نکرده‌اند اینها گمراهند و هیچ‌گاه به راه صحیح هدایت نمی‌شوند.

آیه ۱۴۷ از سوره انعام

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ

الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ (۱۴۷)

ترجمه آیه ۱۴۷

پس اگر تو را تکذیب می‌کنند، به آنها بگو: پروردگار شمار حمتش واسعه است، اما مجازات و عذاب او از قوم مجرمین برداشته نخواهد شد. (۱۴۷)

برداشت از آیه ۱۴۷ (تکذیب پیامبر اکرم ﷺ)

کسانی که تزکیه نفس نمی‌کنند و به صفات رذیله مبتلا هستند همه معتقدات دینی را دروغ می‌پندارند حتی رسالت رسول اکرم ﷺ را تکذیب می‌کنند و رحمت واسعة خدای تعالی را نادیده می‌گیرند و خدای تعالی از مجرمین به خاطر این اعمالشان نمی‌گذرد.

آیات ۱۵۱-۱۵۳ از سوره انعام

قُلْ تَعَالَوَا أَتُلُّ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ إِلَيْكُمْ إِلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَ

بِالْأُولِيَّينَ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَ

إِلَيْهِمْ وَلَا تَقْرُبُوا أَفْوَاحَشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَ

الَّتِي حَرَمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصِيَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۱۵۱)

وَلَا تَقْرِبُوا مَالَ الْيَتَمِ إِلَّا بِالْتِقْسِطِ هِيَ أَخْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأُوفُوا

الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكِلُّ فَنَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ

فَاغْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أُوفُوا ذَلِكُمْ وَصِيَّكُمْ بِهِ

لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۱۵۲) وَأَنَّ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا

السُّبُّلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصِيَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۵۳)

ترجمه آيات ۱۵۱-۱۵۳

بگو: بیایید آنچه را که پروردگاریتان بر شما حرام کرده، برایتان بخوانم.

(اول) اینکه چیزی را شریک خدا قرار ندهید.

(دوم) و به پدر و مادر نیکی کنید.

(سوم) و کودکانتان را از ترس فقر نکشید، ما شما و آنها را روزی می دهیم.

(چهارم) و به کارهای زشت نزدیک نشوید، چه این کارهای زشت، علنى و چه پنهانی باشد.

(پنجم) و انسانی را که خداوند محترم شمرده به قتل نرسانید، مگر به حق باشد. این وصیتی است

که خدا به شما فرموده، شاید شما عقلتان را به کار بیندازید. (۱۵۱)

(ششم) و به مال یتیم نزدیک نشوید، مگر بانیکی تازمانی که آن یتیم به حد بلوغ و رشد خود برسد.

(هفتم) و پیمانه و وزن را کامل کنید و با عدالت آن را انجام بدهید. ما هیچ کس را مگر به اندازه

وسعش تکلیف نکرده‌ایم.

(هشتم) و وقتی که سخنی می گوئید، ولو برای اقوام و نزدیکان باشد، به عدالت بگوئید.

(نهم) و به عهد خدا وفا کنید. این وصیت خدا به شما است، شاید شما متذکر شوید. (۱۵۲)

(دهم) و این است صراط من که مستقیم است، پس از آن پیروی کنید.

(یازدهم) و از راههای مختلف دیگر پیروی نکنید، زیرا شما را از راه خدا جدا می کند. این وصیت

خدا به شما است، شاید شما تقوا پیشه کنید. (۱۵۳)

برداشت از آیات ۱۵۱-۱۵۳ (د وظیفه سالک الی الله)

سالک الی الله باید از رسوماتی که معمولاً مردم به آن مبتلا هستند که بعضی از آنها در قدیم مرسوم بوده و بعضی از آنها در زمان ما مرسوم است بپرهیزد:

اول: آنکه در هیچ چیز و هیچ کارکسی را و چیزی را شریک خدای تعالیٰ قرار ندهد.

دوم: آنکه به پدر و مادر نیکی کند.

سوم: آنکه روح و بدن فرزندانشان را با تعلیمات زشت به خاطر آنکه ثروتمند بشود نکشد زیرا روزی آنها و پدر و مادرشان را خدای تعالیٰ مقدّر فرمود.

چهارم: به فواحش چه در ظاهر و چه در پنهان نزدیک نشود.

پنجم: کسی را که خدا کشتنش را حرام کرده نکشد.

ششم: به مال یتیم برای تصرف بیجا و ببهوده نزدیک نشود.

هفتم: کیل و ترازو را با عدالت انجام دهد.

هشتم: عدالت را در بین مردم ولو آنکه آنها از اقوام و خویشاوندانش باشد رعایت کند.

نهم: و به عهده که خدای تعالیٰ با آنها چه در عالم ذر و چه در دنیا بسته وفا کند.

دهم: و از راههایی که دیگران برای تفرقه انداختن از راه حق، بوجود آورده‌اند پیروی نکند.

این است شرایط صراط مستقیم که باید سالک الی الله از آن پیروی کند. اینها را خدا فرموده که شاید شما عقلتان را به کار بیندازید و از خواب غفلت بیرون بیابید و تقوی را پیشه کنید.

آیه ۱۵۹ از سوره انعام

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ
إِلَى اللَّهِ مُمْسِئُهُمْ مِمَّا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۱۵۹)

ترجمه آیه ۱۵۹

کسانی که دین خود را به تفرقه کشانده‌اند و به دسته‌های گوناگون و مسلک‌های مختلف تقسیم کرده‌اند، تو هیچ گونه ارتباطی با آنها نخواهی داشت. سروکار آنها تنها با خدا است، پس خدا آنها را از آنچه انجام می‌داده‌اند، با خبر می‌کند. (۱۵۹)

برداشت از آیه ۱۵۹ (وحدت و یگانگی)

سالک الى الله باید تمام کوشش خود را برای وحدت و عدم تفرقه بین همسفران خود قرار دهد والآ خدای تعالی او را از خاندان عصمت و طهارت بِلَيْلٍ جدا می کند و روز قیامت پروردگار متعال به خاطر تفرقه ای که بین دوستان انداخته عذابش می نماید.

آیه ۱۶۰ از سوره انعام

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا

مِثْلُهَا وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۱۶۰)

ترجمه آیه ۱۶۰

کسی که کار خوبی را بیاورد، برای او ده برابر مثل آن خواهد بود و کسی که کار بدی انجام بدهد، به جز مثل آن کار مجازات نخواهد شد و به آنها ظلم نمی شود. (۱۶۰)

برداشت از آیه ۱۶۰ (مهربانی خدای تعالی)

خدای تعالی آن قدر مهریان است که اگر کسی کار خوب بکند ده برابر به او حسنی می دهد ولی اگر کسی کار بدی بکند جزایش همان یک بدی است که انجام داده است و هیچ گاه خدای تعالی به کسی ظلم نمی کند.

آیات ۱۶۱-۱۶۳ از سوره انعام

قُلْ إِنَّمِيْ هَدَانِي رَبِّيْ إِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ دِيْنًا قِيمًا مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ

حَنِيفًا وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۶۱) قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايَ

وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۶۲) لَا شَرِيكَ لَهُ وَ بِذَلِكَ أُمِرْتُ

وَ أَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ (۱۶۳)

ترجمه آیات ۱۶۱-۱۶۳

بگو: قطعاً مرا پروردگارم به راه راست هدایت کرده است، دین پا بر جائی که مطابق ملت پاک ابراهیم است و ابراهیم از مشرکین نبود. (۱۶۱)

بگو: نماز و تمام عبادات و حتی زندگی و مرگ من همه برای خدا است که پروردگار جهانیان است. (۱۶۲)

شريكی برای او نیست و به همین موضوع امر شده ام و من اوّل مسلمانم. (۱۶۳)

برداشت از آیات ۱۶۱-۱۶۳ (پیغمبر اکرم ﷺ کو اگر گواست)

خدای تعالیٰ پیغمبر اکرم ﷺ را که مقتدا و الگوی سالکین الى الله است در همان راه مستقیمی که دین پا بر جا و ملت حضرت ابراهیم ﷺ بوده یعنی توحید کامل قرارش داده و نماز و سلوک و زندگی و مردنش تنها برای خدای جهانیان بوده و برای خدا در هیچ چیز و هیچ کار چیزی را و کاری را شريك قرار نداده و او اوّل تسلیم پروردگار است.

آیه ۳ از سوره اعراف

إِتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَ لَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ

قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ (۳)

ترجمه آیه ۳

از چیزی که بر شما از طرف پروردگارتان نازل شده، پیروی کنید و از سرپرستان دیگری غیر از پروردگار پیروی نکنید. اما شما کمتر متذکر می شوید. (۳)

برداشت از آیه ۳ (پیروی از قرآن)

سالک الى الله باید فقط از قرآن و احادیث نقل شده از پیغمبر اکرم ﷺ با کوشش و اجتهاد، دقیقاً پیروی کند و از سخنان دیگران بخصوص که آنها را ولی خود قرار دهد پیروی نکند.

آیه ۱۰ از سوره اعراف

وَلَقَدْ مَكَنَاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًاً مَا تَشْكُرُونَ (۱۰)

ترجمه آیه ۱۰

و ما شما را دارای تمکن و حکومت در روی زمین قرار دادیم و انواع وسائل زندگی را برای شما در آن فراهم ساختیم، اما شما کمتر تشکر می کنید. (۱۰)

بوداشت از آیه ۱۰ (شکر خدا)

یکی از وظایف سالکین الى الله شکر کردن خدای تعالی است زیرا خدا به انسان نعمت داده و در زمین او را ممکن کرده و برای او معیشتی را قرار داده است.

آیات ۱۹ - ۲۳ از سوره اعراف

وَلَيَا أَدْمُ أَسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا

وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونُا مِنَ الظَّالِمِينَ (۱۹) فَوَسْوَسَ لَهُمَا

الشَّيْطَانُ لِيُبَدِّيَ لَهُمَا مَا وُرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْا تِهِّمَّا وَقَالَ مَا نَهِيْكُمَا

رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونُا مَلَكِيْنِ أَوْ تَكُونُا مِنَ

الْخَالِدِينَ (۲۰) وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ (۲۱) فَدَلَّهُمَا

بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْا تِهِّمَّا وَطَفِقَا يَخْصِفانِ

عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا

الشَّجَرَةِ وَ أَقْلُ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ (۲۲) قَالَ رَبُّنَا

ظَلَّمَنَا أَنفُسَنَا وَ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۲۳)

ترجمه آيات ۱۹ - ۲۳

و ای آدم، تو و همسرت در بهشت ساکن شوید و از هر جا و از هر میوه‌ای که خواستید بخورید و به این درخت نزدیک نشوید که از ظالمین خواهد بود. (۱۹)

شیطان آن دو را وسوسه کرد تا آنچه را که از بدنشان پوشیده بود، آشکار نماید و گفت: پروردگارتان شما را از این درخت نهی نکرده، مگر آنکه مبادا شما دو فرشته شوید یا در بهشت جاودانه بمانید. (۲۰) و برای آنها قسم خورد که من برای شما از نصیحت کنندگانم. (۲۱)

پس آنها را با گول زدن و مغور کردن (به خوردن از آن درخت) دلالت کرد. پس وقتی که از آن درخت چشیدند، تمام اندامشان و عورتشان برای آنها آشکار شد و آنها مشغول شدند که از برگهای درخت آن با غ بر خود بگذارند و در این موقع پروردگارشان آنها را صدا زد که مگر من شما را از خوردن آن درخت نهی نکرده بودم و مگر من به شما نگفته بودم که شیطان دشمن آشکاری برای شما است؟ (۲۲) (آدم و حواء) گفتند: پروردگار ما، به خود ظلم کردیم و اگر ما را نبخشی و بر ما مهربانی نکنی، از ضرر کنندگان خواهیم بود. (۲۳)

برداشت از آيات ۱۹ - ۲۳ (ظلم به نفس)

سالک الى الله باید از جریان حضرت آدم علیه السلام عبرت بگیرد و بداند که اگر کار مکروه و یا ترک اولایی انجام داد از ظالمین به خود محسوب می شود.

آيات ۲۶ - ۲۷ از سوره اعراف

يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِى سَوَاتِكُمْ وَ رِيشًا

وَ لِبَاسُ الْتَّقْوَىٰ ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ أَيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (۲۶)

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَقْتَنِنَّكُمُ الْشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ

يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيهُمَا سَوْأَتِهِمَا إِنَّهُ يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ

مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلَيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (۲۷)

ترجمه آيات ۲۶-۲۷

ای پسران آدم، لباسی برای شما نازل کردیم که اندام شما را می‌پوشاند و زینت برای شما است، ولی لباس پرهیزگاری و تقوی از آن بهتر است. آن از آیات خدا است، شاید آنها متنذکر شوند. (۲۶)
ای فرزندان آدم، شیطان شما را آن گونه که پدر و مادرتان را از بهشت بیرون کرد و لباسشان را از تنشان بیرون آورد برای آنکه عورتشان را به آنها نشان دهد، گول نزند. قطعاً او و جمعیت شما را از جائی که شما آنها را نمی‌بینید، می‌بینند. ما شیاطین را اولیاء کسانی که ایمان نمی‌آورند، قرار دادیم. (۲۷)

برداشت از آیات ۲۶-۲۷ (تقوی)

سالک الى الله باید بداند که بهترین پوشش برای او تقوی است و کوشش کند که شیطان او را اغوا نکند و او را از تقوی دور ننماید زیرا شیطان دیده نمی‌شود و وسوسه‌هایش در دل کسانی که ایمانشان کامل نیست و شیطان را ولی خود قرار داده‌اند زیاد است.